

Heydər Əliyevin xətti ilə...

Dövlət gerbi müstəqilliyimizin müqəddəs rəmzidir

1993-cü il yanvarın 19-da Azərbaycan parlamenti “Dövlət gerbi haqqında” Konstitusiyaya Qanunu qəbul edib. Dövlət gerbi Azərbaycan Respublikasının dövlət müstəqilliyinin, dövlətçiliyin və azərbaycançılığın müqəddəs rəmzlərindən, atributlarından biridir. Ölkəmizin əsas atributlarından olan dövlət gerbi üzərindəki təsvirlər azərbaycanlıların Şərq xalqlarından biri olmasını, milli dövlət bayrağımızın simvollarını əbədiyaşarlıq rəmzi, günəşi, odlar yurdu Azərbaycanı, milli hərbi qüdrətimizi, bolluğu, sülhsevərliyimizi göstərir. Azərbaycanın bütün vətəndaşlarında, gənc nəsildə ona hörmət hissi aşılmalıdır.

bayrağımızın bərpası və qəbulu ilə yanaşı, dövlət gerbi və himnimizin də qəbul edilməsi üçün müsabiqə elan olunması qərara alındı. Bu məsələləri kompleks halda həll etmək üçün Azərbaycan Respublikasının keçmiş Ali Sovetinə müraciət

olundu. Azərbaycan Respublikası Ali Soveti 1991-ci il 5 fevral tarixli qərarı ilə üçrəngli dövlət bayrağını bərpa və qəbul etməklə yanaşı, “Azərbaycan Respublikasının Dövlət Gerbinin ən yaxşı təsviri üçün müsabiqə elan olunması haqqında” xüsusi qərar da qəbul etdi. Qərara görə, Azərbaycan Respublikasının Dövlət Gerbinin ən yaxşı təsviri üçün 5 min manat mükafat təsis edilmiş, müsabiqəyə yekun vurulması isə Respublika Ali Soveti Rəyasət Heyətinə həvalə edilmişdi. 1991-1992-ci illərdə müxtəlif mətbuat orqanlarında çoxlu yeni gerb layihələri çap olundu və 1993-cü ilin əvvəllərində Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisində həmin layihələrin, eləcə də, 1919-20-ci illərdə hazırlanmış gerb layihəsi müzakirə edildi. Gərgin müzakirələrdən sonra Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi 1919-1920-ci illərdə hazırlanmış gerb layihəsini müəyyən düzəliş və təkmilləşdirmələrlə Azərbaycan Respublikasının Dövlət Gerbi kimi təsdiq etdi. Beləliklə, bugünkü Dövlət gerbimizin rəngli və ağ-qara təsviri “Azərbaycan Respublikasının Dövlət Gerbi haqqında” Azərbaycan Respublikasının 19 yanvar 1993-cü il tarixli 460 sayılı Konstitusiyaya Qanunu ilə təsdiq edilib”.

Günəli ABBAS

Ulu Öndər dövlət gerbini mühüm atributlardan biri hesab edirdi. O, hər zaman deyirdi ki, “Azərbaycan gerbini təbliğ etmək lazımdır. Azərbaycanın gerbi, bayrağı ilə bərabər, bizim dövlət müstəqilliyimizi təmsil edən atributdur”. Dövlət bayrağından fərqli olaraq, Azərbaycan Xalq Cümhuriyyəti dövründə digər rəmzlər rəsmi şəkildə qəbul olunmamış, yalnız onların qəbul ediləcəyi barədə 1920-ci il yanvar ayının 30-da hökumət tərəfindən müsabiqə elan edilmişdir. Ancaq proses müəyyən səbəblərdən ləngimişdi.

Milli Məclisin üzvü Vüqar İskəndərovun sözlərinə görə, 1991-ci ildə Azərbaycan Respublikasının yeni milli gerbinin yaradılması üçün müsabiqə elan olundu: “Lakin təqdim olunan gerb eskizləri Milli Məclis üzvlərini qane etmədiyi üçün vaxtilə mövcud olmuş gerb layihəsini bərpa etmək məqsəduyğun hesab edildi. Qəbul olunmuş Azərbaycan Respublikasının gerbi Xalq Cümhuriyyəti dövrünün 1921-ci ildə yaradılmış

gerbinin təkrarıdır. Onun kompozisiyası ilk orijinalda olduğu kimi saxlanılıb, yalnız bəzi detallar-alovun, palıd yarpaqları və sünbüllərin təsviri rəssam R.Məmmədov tərəfindən bir qədər təkmilləşdirilib. Dövlət gerbində verilmiş rəmzi elementlər milli və bəşəri dəyərlərə əsaslanır. Səkkizguşəli ulduz Azərbaycanın memarlıq, şəbəkə sənətində geniş istifadə olunan ornament növlərindəndir. Memar Əcəminin yaratdığı abidələrdə, Bakı Şirvanşahlar sarayındakı divanxananın plan quruluşu və ornamentlərində, Pirsaat çayı üzərindəki Xanəgahın mayolika naxışlarında ulduz təsvirləri var. Qalxan dünya heraldika sənətində ölkənin hərbi qüdrətini, xalqın qəhrəmanlıq əzmini ifadə edir. Palıd yarpaqları və sünbüllər şöhrət çələngini, qüvvəti, bolluğu ifadə edən ənənənin simvollarındandır”.

Onun sözlərinə görə, Azərbaycanın Dövlət Gerbinin hazırlanması və təsdiqi məsələsinə bir də 70 il sonra 1990-cı il noyabrın 17-də Naxçıvan Muxtar Respublikasının Ali Məclisində Heydər Əliyevin təşəbbüsü ilə baxılıb: “O zaman üçrəngli milli